

Peníze - internet ze starověku

Přednáší Urza
3. června
pro konferenci
UTXO.23
v Praze.

www.urza.cz

O čem budeme mluvit?

- ❖ Jak vnímáme peníze?
- ❖ Internet ze starověku
- ❖ Komunikační šum
- ❖ Svobodné peníze

Jak vnímáme peníze?

❖ Různé negativní kontace...

Jak vnímáme peníze?

❖ Různé negativní kontace:

» „Dělá to (jen) pro peníze!“ „Je na prachy.“ „Hrabe.“

Jak vnímáme peníze?

- ❖ Různé negativní kontace:
  - » „Dělá to (jen) pro peníze!“ „Je na prachy.“ „Hrabe.“
- ❖ Řada lidí o penězích nemluví a neříká si o ně.
  - » Často to bývá považováno za povrchní či hamižné.

Jak vnímáme peníze?

- ❖ Různé negativní kontace:
  - » „Dělá to (jen) pro peníze!“ „Je na prachy.“ „Hrabe.“
- ❖ Řada lidí o penězích nemluví a neříká si o ně.
  - » Často to bývá považováno za povrchní či hamižné.
- ❖ Pro mě jsou peníze jedním z největších objevů.
  - » Díky penězům je lidstvo tam, kde je.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
  - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
  - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.
  - » Peníze jsou univerzálním prostředkem směny.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
  - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.
  - » Peníze jsou univerzálním prostředkem směny.
- ❖ Dle peněz víme, kolik nám „společnost dluží“.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
  - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.
  - » Peníze jsou univerzálním prostředkem směny.
- ❖ Dle peněz víme, kolik nám „společnost dluží“.
  - » Peníze jsou účetní (zúčtovací) jednotkou.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
  - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.
  - » Peníze jsou univerzálním prostředkem směny.
- ❖ Dle peněz víme, kolik nám „společnost dluží“.
  - » Peníze jsou účetní (zúčtovací) jednotkou.
- ❖ Peníze jsou uchovatelem hodnoty (ty naše ne).

Jak funguje systém cen?

❖ Lidé chtějí vydělávat...

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
  - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
  - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
  - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
  - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
  - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

nízké ceny
při přebytku

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
  - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
  - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

nízké ceny
při přebytku

producenti

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
  - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
  - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku
producenti	<ul style="list-style-type: none"> • snižují produkci • krachují • migrují do jiných odvětví

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
  - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
  - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku
producenti	<ul style="list-style-type: none"> • snižují produkci • krachují • migrují do jiných odvětví
konzumenti	

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
  - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
  - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku
producenti	<ul style="list-style-type: none"> • snižují produkci • krachují • migrují do jiných odvětví
konzumenti	<ul style="list-style-type: none"> • spotřebovávají • užívají místo jiných statků

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
  - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
  - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku	vysoké ceny při nedostatku
producenti	<ul style="list-style-type: none"> • snižují produkci • krachují • migrují do jiných odvětví	
konzumenti	<ul style="list-style-type: none"> • spotřebovávají • užívají místo jiných statků	

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
  - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
  - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku	vysoké ceny při nedostatku
producenti	<ul style="list-style-type: none"> • snižují produkci • krachují • migrují do jiných odvětví	<ul style="list-style-type: none"> • stávající navyšují produkci • noví přicházejí do odvětví
konzumenti	<ul style="list-style-type: none"> • spotřebovávají • užívají místo jiných statků	

Jak funguje systém cen?

❖ Lidé chtějí vydělávat...

- » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
- » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku	vysoké ceny při nedostatku
producenti	<ul style="list-style-type: none"> • snižují produkci • krachují • migrují do jiných odvětví	<ul style="list-style-type: none"> • stávající navyšují produkci • noví přicházejí do odvětví
konzumenti	<ul style="list-style-type: none"> • spotřebovávají • užívají místo jiných statků	<ul style="list-style-type: none"> • odkládají spotřebu • šetří • hledají substituty

Peníze jako nástroj komunikace

❖ Lidé neustále reagují na ceny.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
  - » Nemusejí znát příčinu jejich změn.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
  - » Nemusejí znát příčinu jejich změn.
    - Přesto na ně reagují efektivně pro sebe i „společnost“.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
  - » Nemusejí znát příčinu jejich změn.
    - Přesto na ně reagují efektivně pro sebe i „společnost“.
      - Všichni tak komunikují a kooperují s minimem znalostí.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
  - » Nemusejí znát příčinu jejich změn.
    - Přesto na ně reagují efektivně pro sebe i „společnost“.
      - Všichni tak komunikují a kooperují s minimem znalostí.

- ❖ Změny cen jsou signály; šíří se dál společností.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
  - » Nemusejí znát příčinu jejich změn.
    - Přesto na ně reagují efektivně pro sebe i „společnost“.
      - Všichni tak komunikují a kooperují s minimem znalostí.

- ❖ Změny cen jsou signály; šíří se dál společností.
  - » Bránit jejich šíření je pro jedince finančně ztrátové.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
  - » Nemusejí znát příčinu jejich změn.
    - Přesto na ně reagují efektivně pro sebe i „společnost“.
      - Všichni tak komunikují a kooperují s minimem znalostí.

- ❖ Změny cen jsou signály; šíří se dál společností.
  - » Bránit jejich šíření je pro jedince finančně ztrátové.
    - Na šíření signálu lze vydělávat či neprodělávat.
      - Stačí neprodávat pod cenou a nenakupovat předražené statky.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
  - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
  - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.
- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
  - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.
- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.
  - » Automaticky přenáší také motivace.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
  - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.

- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.
  - » Automaticky přenáší také motivace.
    - Nikomu není třeba vysvětlovat, co má dělat.
      - Lidé to dělají sami v důsledku sobectví a snahy mít se lépe.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
  - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.

- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.
  - » Automaticky přenáší také motivace.
    - Nikomu není třeba vysvětlovat, co má dělat.
      - Lidé to dělají sami v důsledku sobectví a snahy mít se lépe.
    - Nejvíc vydělají ti, kdo nejlépe uspokojí potřeby ostatních.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
  - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.

- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.
  - » Automaticky přenáší také motivace.
    - Nikomu není třeba vysvětlovat, co má dělat.
      - Lidé to dělají sami v důsledku sobectví a snahy mít se lépe.
    - Nejvíc vydělají ti, kdo nejlépe uspokojí potřeby ostatních.
      - **Dle jejich skutečných subjektivních preferencí**, ne „co by mělo“.

Je můj projekt užitečný?

- ❖ **Ziskový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení více** než zdrojů, které spotřebovává.

Je můj projekt užitečný?

- ❖ **Ziskový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení více** než zdrojů, které spotřebovává.
- ❖ **Ztrátový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení méně** než zdrojů, které spotřebovává.

Je můj projekt užitečný?

- ❖ **Ziskový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení více** než zdrojů, které spotřebovává.
- ❖ **Ztrátový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení méně** než zdrojů, které spotřebovává.
- ❖ Obdobně lze ocenit čas na trhu práce.
  - » Jak a kolik mi ho stojí vynaložit za nabízené peníze?

Příklad

❖ Provoz kina

Příklad

❖ Provoz kina

» Stojí lidskou práci, budovu, energie, materiál...

Příklad

❖ Provoz kina

- » Stojí lidskou práci, budovu, energie, materiál...
- » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

Příklad

❖ Provoz kina

- » Stojí lidskou prací, budovu, energie, materiál...
- » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

❖ Vydělává kino?

Příklad

- ❖ Provoz kina
  - » Stojí lidskou práci, budovu, energie, materiál...
  - » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

- ❖ Vydělává kino?
  - » Lidé cení filmy víc než spotřebované zdroje.

Příklad

- ❖ Provoz kina
  - » Stojí lidskou práci, budovu, energie, materiál...
  - » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

- ❖ Vydělává kino?
  - » Lidé cení filmy víc než spotřebované zdroje.

- ❖ Prodělává kino?

Příklad

❖ Provoz kina

- » Stojí lidskou prací, budovu, energie, materiál...
- » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

❖ Vydělává kino?

- » Lidé cení filmy víc než spotřebované zdroje.

❖ Prodělává kino?

- » Lidé si cení spotřebovaných zdrojů víc než filmů.

Dlouhodobě ztrátoví krachují

- ❖ Krachy firem bývají vnímány negativně.
  - » Lidé přicházejí o práci, zákazníci o služby.

Dlouhodobě ztrátoví krachují

- ❖ Krachy firem bývají vnímány negativně.
  - » Lidé přicházejí o práci, zákazníci o služby.
- ❖ Krachují ti, kdo z vzácného dělají méně vzácné.

Dlouhodobě ztrátoví krachují

- ❖ Krachy firem bývají vnímány negativně.
  - » Lidé přicházejí o práci, zákazníci o služby.
- ❖ Krachují ti, kdo z vzácného dělají méně vzácné.
  - » Měřeno dle subjektivních preferencí tržních aktérů.

Dlouhodobě ztrátoví krachují

- ❖ Krachy firem bývají vnímány negativně.
  - » Lidé přicházejí o práci, zákazníci o služby.
- ❖ Krachují ti, kdo z vzácného dělají méně vzácné.
  - » Měřeno dle subjektivních preferencí tržních aktérů.
- ❖ **Jedná se o očistný proces;** realokaci zdrojů.
  - » Práce i suroviny se přesouvají tam, kde jsou potřeba.

Univerzální platnost

❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
  - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
  - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
    - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
  - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
    - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...
- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
  - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
    - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...
- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
  - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
  - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
    - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...
- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
  - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.
    - Neválcuje „komerce“ na trhu „hlubší“ statky?

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
  - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
    - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...

- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
  - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.
    - Neválcuje „komerce“ na trhu „hlubší“ statky?
      - Jen pokud lidé „komerci“ preferují; pak je to v pořádku.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
  - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
    - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...

- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
  - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.
    - Neválcuje „komerce“ na trhu „hlubší“ statky?
      - Jen pokud lidé „komerci“ preferují; pak je to v pořádku.
    - Zpochybňují to ti, jejichž preference se liší od většinových.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
  - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
    - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...

- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
  - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.
    - Neválcuje „komerce“ na trhu „hlubší“ statky?
      - Jen pokud lidé „komerci“ preferují; pak je to v pořádku.
    - Zpochybňují to ti, jejichž preference se liší od většinových.
      - Naučme se přijímat, že ne vždy musíme mít pravdu.

Náročná komunikace

❖ Zvyšování cen...

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
  - » ...jídla při hladomorech.

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
  - » ...jídla při hladomorech.
  - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
  - » ...jídla při hladomorech.
  - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.
  - » ...potravin a ledu v postižených oblastech.

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
  - » ...jídla při hladomorech.
  - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.
  - » ...potravin a ledu v postižených oblastech.
  - » ...zdravotnického materiálu v době koronaviru.

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
  - » ...jídla při hladomorech.
  - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.
  - » ...potravin a ledu v postižených oblastech.
  - » ...zdravotnického materiálu v době koronaviru.

- ❖ **Díky cenám můžeme dobře alokovat zdroje.**

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
  - » ...jídla při hladomorech.
  - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.
  - » ...potravin a ledu v postižených oblastech.
  - » ...zdravotnického materiálu v době koronaviru.

- ❖ **Díky cenám můžeme dobře alokovat zdroje.**
  - » Nezačneme-li panikařit a snažit se přechytračit trh.

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
    - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
    - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
  - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
    - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
  - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
    - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
    - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
  - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
    - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
      - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
    - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
  - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
    - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
      - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
  - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny.

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
    - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
  - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
    - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
      - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
  - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny:
    - monetární politika

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
    - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
  - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
    - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
      - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
  - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny:
    - monetární i fiskální politika

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
    - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
  - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
    - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
      - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
  - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny:
    - monetární i fiskální politika, licence

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
  - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
    - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
    - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
  - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
    - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
      - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
  - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny:
    - monetární i fiskální politika, licence, minimální mzda...

Co s tím?

❖ Laissez-faire

» Stačí prostě nezasahovat do přirozeného běhu věcí.

Co s tím?

- ❖ Laissez-faire
  - » Stačí prostě nezasahovat do přirozeného běhu věcí.

- ❖ Věřme lidem, jejich sobectví a snaze vydělat.
  - » Systém cen motivuje účastníky trhu jednat efektivně.

Co s tím?

- ❖ Laissez-faire
  - » Stačí prostě nezasahovat do přirozeného běhu věcí.

- ❖ Věřme lidem, jejich sobectví a snaze vydělat.
  - » Systém cen motivuje účastníky trhu jednat efektivně.

- ❖ Nevěřme centrálním plánovačům.
  - » Nemají informace decentralizované ve společnosti.

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
  - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
  - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.
- ❖ Státní monopoly na peníze škodí ekonomikám.

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
  - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.
- ❖ Státní monopoly na peníze škodí ekonomikám.
- ❖ *„Dejte mi možnost tisknout a ovládat peníze, a nebude mne zajímat, kdo tvoří zákony.“ – M. A. Rothschild*

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
  - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.
- ❖ Státní monopoly na peníze škodí ekonomikám.
- ❖ *„Dejte mi možnost tisknout a ovládat peníze, a nebude mne zajímat, kdo tvoří zákony.“ – M. A. Rothschild*
  - » To není tak úplně pravda; platí to pro státní peníze.

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
  - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.

- ❖ Státní monopoly na peníze škodí ekonomikám.

- ❖ *„Dejte mi možnost tisknout a ovládat peníze, a nebude mne zajímat, kdo tvoří zákony.“ – M. A. Rothschild*
  - » To není tak úplně pravda; platí to pro státní peníze.
    - **Lidé odmítnou špatné peníze**, nebude-li jim je stát nutit.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
  - » Lidé mají rozdílné preference.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
  - » Lidé mají rozdílné preference.
- ❖ I na trhu peněz odliší konkurence zrno od plev.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
  - » Lidé mají rozdílné preference.
- ❖ I na trhu peněz odliší konkurence zrno od plev.
  - » Greshamův zákon tomu na volném trhu nebrání.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
  - » Lidé mají rozdílné preference.

- ❖ I na trhu peněz odliší konkurence zrno od plev.
  - » Greshamův zákon tomu na volném trhu nebrání.
    - Problém nastává, když někdo fixuje kurz peněz vůči sobě.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
  - » Lidé mají rozdílné preference.

- ❖ I na trhu peněz odliší konkurence zrno od plev.
  - » Greshamův zákon tomu na volném trhu nebrání.
    - Problém nastává, když někdo fixuje kurz peněz vůči sobě.
      - Nebo když někdo vynucuje přijímání méně kvalitních peněz.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
  - » Lidé mají rozdílné preference.

- ❖ I na trhu peněz odliší konkurence zrno od plev.
  - » Greshamův zákon tomu na volném trhu nebrání.
    - Problém nastává, když někdo fixuje kurz peněz vůči sobě.
      - Nebo když někdo vynucuje přijímání méně kvalitních peněz.
  - » Frakční bankovníctví, dnešní monetární politika...
    - ...by nejspíš na volném trhu bez donucení neuspěly.

Kryptoměny

- ❖ Každý může přinést na trh peněz vlastní řešení.

Kryptoměny

- ❖ Každý může přinést na trh peněz vlastní řešení.
- ❖ Tak tvoříme efektivní nástroje komunikace.

Kryptoměny

- ❖ Každý může přinést na trh peněz vlastní řešení.
- ❖ Tak tvoříme efektivní nástroje komunikace.
- ❖ Svoboda je mou primární motivací.

Kryptoměny

- ❖ Každý může přinést na trh peněz vlastní řešení.
- ❖ Tak tvoříme efektivní nástroje komunikace.
- ❖ Svoboda je mou primární motivací.
- ❖ Není špatné, když někdo přichází vydělat.

Kryptoměny

- ❖ Každý může přinést na trh peněz vlastní řešení.
- ❖ Tak tvoříme efektivní nástroje komunikace.
- ❖ Svoboda je mou primární motivací.
- ❖ Není špatné, když někdo přichází vydělat...
  - » ...ani shitcoiny (například BCH a Bitcoin Gold).

Kde je hranice?

- ❖ Jednou z hranic jsou pro mě záměrné podvody.
  - » Když někdo lže, aby vytáhl z lidí peníze.

Kde je hranice?

- ❖ Jednou z hranic jsou pro mě záměrné podvody.
  - » Když někdo lže, aby vytáhl z lidí peníze.
- ❖ Horší je násilné donucení (hůře se mu brání).

Kde je hranice?

- ❖ Jednou z hranic jsou pro mě záměrné podvody.
  - » Když někdo lže, aby vytáhl z lidí peníze.
- ❖ Horší je násilné donucení (hůře se mu brání).
- ❖ Státy se s oblibou pouštějí do obojího.

Kde je hranice?

- ❖ Jednou z hranic jsou pro mě záměrné podvody.
  - » Když někdo lže, aby vytáhl z lidí peníze.
- ❖ Horší je násilné donucení (hůře se mu brání).
- ❖ Státy se s oblibou pouštějí do obojího.
  - » Státní antipropaganda kryptosvěta bývá zavádějící.

Kde je hranice?

- ❖ Jednou z hranic jsou pro mě záměrné podvody.
  - » Když někdo lže, aby vytáhl z lidí peníze.
- ❖ Horší je násilné donucení (hůře se mu brání).
- ❖ Státy se s oblibou pouštějí do obojího.
  - » Státní antipropaganda kryptosvěta bývá zavádějící.
  - » CBDCs jsou formou fiatů (s kryptem nesouvisejí).

Regulace

❖ KYC, „barvení“ mincí, zakazy příjmu, těžby...

Regulace

- ❖ KYC, „barvení“ mincí, zakázky příjmu, těžby...
  - » ...jedná se o zcela nemorální silové intervence.

Regulace

- ❖ KYC, „barvení“ mincí, zákazy příjmu, těžby...
  - » ...jedná se o zcela nemorální silové intervence.
- ❖ *„Regulace stejně budou; pojďme hledat rozumnou míru.“*

Regulace

- ❖ KYC, „barvení“ mincí, zákazy příjmu, těžby...
  - » ...jedná se o zcela nemorální silové intervence.
- ❖ *„Regulace stejně budou; pojďme hledat rozumnou míru.“*
  - » **Ne; neexistuje „rozumná míra“ útočného násilí.**

Regulace

- ❖ KYC, „barvení“ mincí, zákazy příjmu, těžby...
  - » ...jedná se o zcela nemorální silové intervence.

- ❖ *„Regulace stejně budou; pojďme hledat rozumnou míru.“*
  - » **Ne; neexistuje „rozumná míra“ útočného násilí.**
    - *„Bud’ realista; pracuj s tím, co máš, státy to prostě dělat budou.“*

Regulace

- ❖ KYC, „barvení“ mincí, zákazy příjmu, těžby...
  - » ...jedná se o zcela nemorální silové intervence.

- ❖ *„Regulace stejně budou; pojd'me hledat rozumnou míru.“*
  - » **Ne; neexistuje „rozumná míra“ útočného násilí.**
    - *„Bud' realista; pracuj s tím, co máš, státy to prostě dělat budou.“*
      - Já odmítám participovat. Co kdyby otroci byli historicky „realisté“?

Regulace

- ❖ KYC, „barvení“ mincí, zákazy příjmu, těžby...
  - » ...jedná se o zcela nemorální silové intervence.

- ❖ *„Regulace stejně budou; pojd'me hledat rozumnou míru.“*
  - » **Ne; neexistuje „rozumná míra“ útočného násilí.**
    - *„Bud' realista; pracuj s tím, co máš, státy to prostě dělat budou.“*
      - Já odmítám participovat. Co kdyby otroci byli historicky „realisté“?

- ❖ **Good people disobey bad laws.**

Závěr

- ❖ Peníze jsou jedním z největších vynálezů lidstva.
- ❖ Ceny jsou úžasným komunikačním nástrojem.
- ❖ Stát cenové signály deformuje, čímž škodí.
- ❖ Kryptoměny jsou cesta, jak státní zásahy obejít.